

LUONNOS

3.9.2021

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin mukaiseen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan vuosina 2021-2025

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §*Soveltamisala*

Tätä asetusta sovelletaan valtion talousarvion momenttiin 33.60.61 (EU:n rahoitus kestävän kasvun ohjelmaan) otetusta määrärahasta hyvinvointialueelle, kunnalle, kuntayhtymälle tai yleishyödylliselle yhteisölle vuosina 2021-2025 myönnettävien valtionavustusten myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön.

2 §*Valtionapuviranomainen*

Tämän asetuksen mukaisissa valtionavustuksissa valtionapuviranomainen on sosiaali- ja terveysministeriö.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto maksaa avustuksen valtionavustuksen saajan hakemuksesta.

3 §*Avustuslajit*

Tässä asetuksessa tarkoitettu avustus voidaan myöntää valtionavustuksen saajan tiettyyn osaan toiminnasta kohdennettuna yleisavustuksena, investointiavustuksena tai hankeavustuksena.

4 §*Valtionavustuksen myöntämisen erityiset edellytykset*

Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) avustus täyttää Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin mukaiseen ohjelman tavoitteet;
- 2) avustus tukee palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista;
- 3) avustuksessa otetaan huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö; ja
- 4) avustuksen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä.

Sen lisäksi, mitä 1 mom. on säädetty, avustuksen myöntämisen edellytyksenä pilarissa 4 on, että sillä rahoitettava toiminta toteuttaa yhtä tai useampaa tavoitetta (investointia), jotka ovat:

- 1) edistetään hoitotakuun toteutumista (mukaan lukien mielenterveyspalvelut) sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa;
- 2) edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista;
- 3) vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta;
- 4) otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot; ja
- 5) asiakaslähtöinen digitaalinen hoitotietojärjestelmä Ahvenanmaalla.

Sen lisäksi, mitä 1 mom. on säädetty, avustuksen myöntämisen edellytyksenä pilarissa 3 on, että sillä rahoitettava toiminta toteuttaa yhtä tai useampaa tavoitetta (investointia), jotka ovat:

- 1) Työkykyohjelman ja IPS-mallin laajentaminen; ja
- 2) Mielenterveys ja työkyky työllisyyden ja tuottavuuden edellytyksenä.

5 §

Valtionavustuksen hakeminen

Valtionavustusta haetaan kirjallisesti sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä sen asettamassa määräajassa.

Hakemuksesta on käytävä ilmi:

- 1) avustuksen hallinnoinnista vastaava taho ja hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot;
- 2) tavoitteet, niiden saavuttamiseksi suunnitellut toimenpiteet ja tavoiteltavat tulokset;
- 3) haettavan avustuksen määrä ja hankkeen talousarvio; ja
- 4) toteuttamisen aikataulu.

Sen lisäksi, mitä 2 mom. on säädetty, pilarissa 4 hakemukselta edellytetään, että kukin hakija kuvaa yksityiskohtaisesti jonojen purkutavoitteen ja suunnitelman hoitoon pääsyn parantamiselle ja hoito- palvelu- ja kuntoutusvelan pienentämiselle, ja erityisesti sen, kuinka:

- 1) mitkä ovat numeeriset tavoitteet hoitoon pääsyn parantumiselle vaiheittain hankekauden aikana kansallisesti yhtenäisellä tavalla;
- 2) mitkä ovat tavoitteet sosiaalipalvelujen ja kuntoutuksen saatavuuden parantumiselle ja jonojen purulle;
- 3) miten tavoitteiden toteutumista seurataan määräväleillä;
- 4) mitä toimintamalleja on jo otettu tai otetaan käyttöön;
- 5) mitä toimintamalleista on suunniteltu otettavaksi käyttöön hoitotakuun kiristymiseen mennessä ja tähän suunnattavat voimavarat; ja
- 6) kehittämistoimia täydentävä määräaikainen jononpurku ja tähän suunnattavat voimavarat ja keskeiset toimenpiteet.

6 §

Avustuksen määrä

Tämän asetuksen nojalla myönnettävä valtionavustus voidaan myöntää kaikkien valtionavustukseen oikeuttavien kustannusten suuruisena.

7 §

Hyväksyttävät kustannukset

Valtionavustusta maksetaan toteutuneiden, hyväksyttävien kustannusten perusteella.

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat tavoitteen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hallinnointikustannukset;
- 2) henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;

- 4) toimitilojen vuokrat;
- 5) välittömästi tavoitteen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;
- 6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset; ja
- 7) muut määritellyn tavoitteen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Valtionavustusta ei saa käyttää toimiin, joilla toteutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 1 §:n mukaisia valtionosuustehtäviä, jos näillä toimilla ei ole välitöntä yhteyttä hankkeen kokeilu- ja kehittämistyöhön tai uusien toimintamallien käyttöönottoon. Silloin kun hankkeissa toteutetut ja määräaikaikaiset jononpurkutoimet liittyvät välittömästi kehittämistoimiin tai uusien toimintamallien käyttöönottoon, voidaan näitä toimia rahoittaa valtionavustuksella.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole poistot tai laskennalliset erät, jotka eivät perustu jo toteutuneisiin kuluihin tai menetyksiin. Hyväksyttäviä kustannuksia eivät myöskään ole lainojen lyhennykset eivätkä muut rahoituskulut, ellei avustuspäätöksestä muuta ilmene.

8 §

Kirjanpito

Avustuksensaajan on järjestettävä kirjanpitoonsa siten, että avustuksen käyttöä voidaan luotettavasti seurata.

9 §

Selvitys valtionavustuksen käytöstä

Avustuksen saajan on selvitettävä avustuksen käyttöä Euroopan unionin elpymis- ja palautumismekanismin edellyttämällä tavalla, mikä käy tarkemmin ilmi valtionavustuksen saajalle annetun valtionavustuspäätöksen ehtoista ja rajoituksista.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä joulukuuta 2021 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2025. Asetusta sovelletaan sen nojalla annettujen päätösten toimeenpanoon myös vuoden 2025 jälkeen.

Helsingissä xx päivänä xxkuuta 2021

Perhe- ja peruspalveluministeri

Esittelijä